

وژہ نامہ نوروز ۹۸

سیرتِ محمدیہ ساکرد انسان شناسا و فرهنگ

ویژه‌نامه نوروز و سیزدهمین سالگرد تاسیس انسان‌شناسی و فرهنگ

سال ۸، نوروز ۱۳۹۸

مدیر موسسه: ناصر فکوهی

سردبیر ویژه‌نامه و طراح گرافیک: نگار شیخان

معاون انتشارات: فاطمه سیارپور

طرح جلد: انتخاب و آماده‌سازی توسط معراج شریفی از آثار زنده یاد فریده لاشایی

با تشکر از علیرضا و زینب لطفعلی‌خانی

اسفندماه ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۵	سخن مدیرمسئول
۶	فعالیت های انسان شناسی و فرهنگ
۱۴	گزارش مراسم سیزدهمین سالگرد انسان شناسی و فرهنگ
۲۷	شبه‌های سینما و فرهنگ
۳۲	یکشنبه های انسان شناسی و فرهنگ
۵۸	یادداشت های کوتاه/ بهارپه

	مکتوب نورالدین اسفراینی به اعلاءالدوله سمنانی/ محمدرضا اصلانی
	بوی «خوش» عید یا...! / سیده فاطمه آقامیری
	بهاران خجسته باد/ غلامرضا امامی
	سالی که گذشت: این طرف آب / عاطفه اولیایی
	هستی بخشی هست که همه هستی اوست/ بهناز بوذری
	جشن با هم بودن/ ناتالی چوبینه
	انسان نو/ فاطمه خضری
	آرزونامه ۱۳۹۸ / رضا دبیری نژاد
	نوروز و دغدغه‌هایش/ ملیحه درگاهی
	منظومه از یلدا تا نوروز/ علی ربیعی
	در جستجوی امید/ جبار رحمانی
	گمشده ای به نام شادی/ فاطمه سیارپور
	افکار یک آدم خوش خیال/ خسرو سینایی
	گل‌های برفی و نرگس/ گیزلا وارگا سینایی
	خرافه عدد ۱۳ چیست؟/ محمودرضا طهماسبیان
	آقایان ، برادران مسئول از آقا جمال خوانساری مجتهد یاد بگیرید/ بهروز غریب پور
	جشن اعتدال ربیعی و آغاز بهار/ سودابه فضائلی
	خاستگاه آیین نوروز/ باجلان فرخی
	نوروزنامه ۱۳۹۸ / ناصر فکوهی
	بهار جهانی نیست اما... / لیلی فرهادپور
	نوروز؛ روز از نو و خاطره از نو/ بهجت کاکاوند
	سال‌های صبوری/ مهدی یسری

۹۳

مقالات

جست و چویی اندیشه‌کاوانه در زندگی و آثار داریوش شایگان:

نمود یک گفتگوی فراتاریخی/ محمدرضا ارشاد

بسم رب النور/ دورنا احمدی

بیست سال تلاش سخت؟/ هوشنگ اعلم

تفسیری بر نماد اسب در قصه اسطوره ای «آغ آت» (اسب سفید)/ مینو امیرقاسمی

صابر، صدای مشروطه ایرانی/ ساناز تبری

در جستجوی منظر ذهنی بر باد رفته بهاره خیرخواه

	هیچ و نیستی / حامد حسینی
	نگاه کردن و آفرینش هنری / بهروز دارش
	نیویورک در قاب عکس: شرح یک پروژه از مؤسسه «عهد داری طراحی برای فضای عمومی» / انتخاب و برگردان زهره دودانگه
	یادی از اسپینوزا فیلسوف شرافت و ازادی / علی ربیعی
	در لابلای خاطرات و عبور از سرکوب نوشته/ زهره روحی
	چشم انداز، از نقاشی های هلندی تا نظریه جهانی شدن/ یوسف سرافراز
	شهر زنان در شاهنامه/ حسین سلطان زاده
	نوروز، شعر شیرین صلح/ مینو سلیمی
	حفره/ معراج شریفی
	دانشسرای «انسان‌شناسی و فرهنگ» / محمد شلیله
	روستاهاى تالشی زبان اردبیل/ شاهرخ شهابی
	آیا در گیلان هم کمبود آب وجود دارد؟! / ناصر عظیمی
	«ما» / بهار مختاریان
	انجمن صنفی ویراستاران: پیشینه و مشکلات/ مهناز مقدسی
	ویرایش مطلوب/ مهناز مقدسی
	فرد یا سوژه ایرانی در ارتباط با توسعه/ مرتضی منادی
	برای حفظ «میراث فرهنگی» روبه نابودی چه می‌توان کرد:
	راهی به سوی گنج‌خانه‌های میراث/محمدرضا مهدی زاده
	انقلاب و ملت: ملتی که دیگر به قهرمان نیاز ندارد/ رضا منصوری
	رسوم نوروزی و نمادهای آن در شهرستان سقز کردستان/ لقمان نادرپور
	خاطرات نامیرای دوران تحصیل/ سید علیرضا هاشمی
	چرا باید کتب مقدس را خواند؟/ مرجان یشایایی
۲۰۴	گزارش ویژه
	روایت چهره‌ها/ مهرداد اسکویی و ناصر فکوهی
	عنوان فیلم: کارون کارگردان: محمد احسانی
	طرح عکسواره‌ها/ معراج شریفی
	«نوروز در کهگیلویه وبویراحمد»/ حسن غفاری
	سمپوزیوم کیوریتوریال تهران # ۲ : کیوریتوریال به مثابه مترجم، ۱۴-۱۶ دی ۱۳۹۷
	عکاسی به مثابه زیستن / امیر نریمانی
	درباره مجموعه فیلم مستند خاطرات روستا فرهاد ورهرام
۲۸۶	معرفی شورای عالی و شورای مرکزی انسان‌شناسی و فرهنگ
۲۹۱	همکاری با مطبوعات
۲۹۳	تفاهم‌نامه‌ها
۲۹۵	پروژه‌های انسان‌شناسی و فرهنگ
۲۹۷	به یاد آنان که رفتند...

ویژه‌نامه نوروز ۱۳۹۸ و سیزدهمین سالگرد موسسه انسان‌شناسی و فرهنگ، امروز در دست شما است. این کار بزرگ و سخت که حاصل تلاش و کمک ده‌ها تن از دوستان و علاقه‌مندان و همکاران ما در موسسه بوده، همچون هر سال در آخرین هفته اسفند به صورت رایگان بر وبگاه انسان‌شناسی و فرهنگ قرار می‌گیرد و اهداف گوناگونی را دنبال می‌کند: نخست آنکه گزارشی از مجموعه فعالیت‌های موسسه را در اختیار دوستدارانش قرار دهد و سال به سال همچون سندی در دسترس باشد تا کارنامه ما روشن به دور از هرگونه ابهام و تردید قرار بگیرد. بدین ترتیب، فعالیت‌های گوناگون موسسه به تفکیک و در گزارش‌های مشخص برای خوانندگان تشریح شده و چشم‌اندازهایی که برای هر یک از آن‌ها وجود دارد نیز مطرح شده‌اند. همچنین برخی از فعالیت‌ها که تازه بوده و هنوز نیاز به بحث و اصلاح‌هایی از جانب ما یا از جانب خوانندگان دارد نیز در همین ویژه‌نامه آمده است. دومین هدف گردهم‌آوردن همه دوستانی است که توانستند در این ویژه‌نامه به ما یاری رسانند و مشارکت داشته باشند. این مشارکت گاه در قالب یک بهاریه و تبریک کوتاه بوده، گاه به شکل یک شعر، برخی از موارد هم به صورت یادداشت‌ها، گزارش‌ها و مقاله‌های پژوهشی و تفصیلی. بهر رو، و به‌رغم تفاوت‌های بسیار زیادی که در کارها وجود داشته و ما نیز آن‌ها را در بخش‌های تفکیک‌شده گردآورده‌ایم از همه دوستان برای نفس این مشارکت تشکر می‌کنیم و امیدواریم همواره و هر چه بیشتر در کنار ما باشند. در همین حال باید بگوییم که اگر می‌بینیم دوستانی در این مجموعه مطلبی ندارند، به معنای جدایی‌شان از ما نیست و اغلب به علت گرفتاری‌های مقطعی است که همه ما کمابیش با آن‌ها روبرو می‌شویم. پیام این دوستان به مدیریت انسان‌شناسی و فرهنگ نیز برای ما دلگرم‌کننده بود و آرزویمان آن است که گرفتاری‌هایشان هر چه زودتر کاهش یافته یا از میان بروند و بتوانند فرصت بیشتری برای مشارکت با ما و در کنار ما در موسسه خودشان داشته باشند. انجام هر کاری مثبت دشوار است و آکنده از خطراتی که در آن برای لغزش و اشتباه وجود دارد از این‌رو این ویژه‌نامه نیز بی‌شک بدون نقص نخواهد بود و نخستین نمونه‌ای که در این هفته روی وبگاه خواهد رفت احتمالاً با نمونه‌های بعدی که اشتباهات در آن از میان خواهند رفت تکمیل خواهد شد. هرچند که امیدواریم و تمام تلاش خود را کرده‌ایم که اشتباهات به حداقل

ممکن کاهش یابند. در پایان جای آن هست که از نگار شیخان برای سردبیری و نهایی کردن این نسخه و صفحه‌بندی و طراحی آن با نقاشی‌های زنده‌یاد فریده لاشایی، و همکاری بسیار مؤثر مهم معراج شریفی همکار دیگرمان در این کار از هر دو آن‌ها تشکر کنیم. پیشاپیش برای همه دوستان و علاقه‌مندان و همکاران انسان‌شناسی و فرهنگ سال خوب و خوش پربراری را آرزو می‌کنیم و امیدواریم همیشه در کنار هم بتوانیم یار و یاور برای فرهنگ پربر ایرانی باشیم و خدمتی هرچند کوچک به آن بکنیم.